

[Hartvig Frisch.]

uværdig til *nu* at være Medlem af Rigsdagen“. Man har ikke inden for Flertallet ment, at man i Grundloven kunde have Udtrykket „nu“, som jo er en absolut Tidsgangivelse, og derfor har man rettet det til „paa det givne Tidspunkt“.

Jeg gaar derefter over til Ændringsforslag Nr. 22 til § 33, som drejer sig om Spørgsmaalet om Rigsdagens Valg, og hvori Antallet af Rigsdagsmedlemmer indgaar, men det har jeg nævnt tidligere. Denne Paragraf er skrevet om af to Hensyn: dels for at fjerne fra Paragraffen det, der kan kaldes egentlige Valglovsbestemmelser, og dels for saa vidt muligt at give den en klarere Opbygning. Det er sket ved, at man først nævner selve Hovedtallet, nemlig at der vælges 175 blandt de i Kredse opstillede Kandidater. Derefter følger Reglerne om Rigslisten med de 34 Medlemmer. Jeg vil gerne lige indføje, at der staar: „Denne Udpegning sker efter Kandidat-liste, offentliggjort for Rigsdagsvalget af Vælgergrupper.“ Udtrykket „offentliggjort“ kan være misvisende, da Offentliggørelsen skal finde Sted fra Indenrigsministeriet, saa det maaske vilde være rigtigere i Stedet for „offentliggjort“ at skrive „affattet“. Men, som sagt, det er klart, at der ved saadanne enkelte sproglige Ting kan stilles Ændringsforslag. Efter at de 34 er nævnt, som er valgt paa Rigslisten, kommer i 3die Stykke Medlemmet til Rigsdagen, der vælges af Lagtinget, og derefter følger de 35, der indtræder i Rigstinget og udpeges af de 175 af deres egen Midte. Derefter føjes ind: „De øvrige 140 kredsvalgte Rigsdagsmænd udgør Folketinget.“

Vedrørende Spørgsmaalet de folkevalgte Medlemmer af Færøernes Lagting har man gjort den Indvending over for mig, at der jo kun findes folkevalgte Medlemmer i Færøernes Lagting, og derfor burde der bare staa „af Færøernes Lagting“. Jeg vil dertil sige, at det har været overvejet. Der ligger i Udtrykket „folkevalgte Medlemmer“ en Grundlovsfæstelse af, at det aldrig kan være andet end de folkevalgte Medlemmer. Vi har jo haft en Tilstand paa Færøerne, hvor der var Medlemmer, der ikke var folkevalgte. Vel, man kan sige, at det er der ikke mere, men tager man Udtrykket ud, vil det heller ikke være grundlovsfæstet, at selv om der skulde komme andre Tilstande, kan det i hvert Fald ikke være andre end de folkevalgte Medlemmer, der vælger et Medlem af Rigstinget. Man har altsaa med Vilje ladet dette Udtryk staa, og jeg maa sige, at

Udtrykket ikke rammes af den Indvending, at saadan er det jo i Øjeblikket, for ved en Grundlovsfæstelse drejer det sig jo ofte om Rammer, som bliver lagt een Gang for alle. Hvis vi havde fjernet Udtrykket, kunde man lige saa godt have gjort den modsatte Indvending, om jeg saa maa sige, nemlig at nu har man fjernet Ordet „folkevalgt“, og saa kan der i den Henseende pludselig laves om paa det.

I dette Ændringsforslag staar Sætningen: „straks efter at de i § 34 omhandlede Afgørelser har fundet Sted“. Jeg vil gerne gøre Tingets Medlemmer opmærksom paa, at det er for saa vidt en Fejl; det vil i den færdige Affattelse være rigtigt, at det er § 34, men hvis man nu ser paa § 34, viser det sig jo at være en anden Paragraf. Sagen er den, at det, der henvises til, er den nye Paragraf, den, der staar under § 00 nedenunder. — Jeg tror ikke, jeg har mere at tilføje til selve disse Ændringer, idet jeg her har fremhævet det, som er Hovedsagen.

I en ny Paragraf — det er den, jeg har talt om, som altsaa i den endelige Form bliver § 34 — er følgende Bestemmelse:

„Den Forenede Rigsdag afgør selv Gyldigheden af de stedfundne Valg.“

Man har ment, at dette maa være en selvstændig Paragraf, da det jo ikke direkte har noget at gøre med det, der foreskrives vedrørende Valget. Yderligere vil jeg tilføje, hvad Formuleringen angaar, „Gyldigheden af de stedfundne Valg“, at dette Udtryk er valgt ud fra den Betragtning, saaledes som det staar i Motiverne, at det foruden selve Valget omfatter ogsaa Spørgsmaalet om Valgbarheden, og om en Stedfortræder skal anses for gyldigt Medlem af henholdsvis Folke- eller Rigstinget. Alt dette er indbefattet i Udtrykket „Gyldigheden af de stedfundne Valg“.

Jeg skal derefter gaa over til § 38. Denne Paragraf er undergaaet en ret betydelig Forandring, ikke saa meget med Hensyn til det, der var Hovedhensigten efter Kommissionens og Regeringsforslaget's Mening, men den har faaet en Opbygning, som gør den klarere, og paa visse Punkter er der ogsaa føjet nye Ting til. Man har lavet Paragraffen til en klar Oversigt over, hvordan den nye Rigsdags Forhandlinger skal foregaa, i den Forstand, at der er givet et Katalog, kan jeg kalde det, over, hvilke Forslag der fremsættes for Den Forenede Rigsdag, medens alle andre Forslag end de nævnte forelægges for et af de to Ting, dog med den Undtagelse, at saafremt Regeringen under overordentlige Forhold har vigtige Forslag, kan de fremsættes for Den